

Dovolme si odvahu

Odvahu nám nikdo nedaruje, k odvaze se musíme sami odhodlat. Dnes je otázka nového disentu aktuálnější než kdy předtím. Jde vlastně o jedinou smysluplnou formu přežití, byť se jedná a bude jednat vždycky o strategii minoritní, jakousi „paralelní polis“. Také by šlo dnes spíše o společenstvo pasivně obranné, ne o zárodek nějakého masového hnutí, které by chtělo přejmout moc.

Spíše by se jednalo o vznik svépomocných „pararodin“ v atomizovaném a médii ohlupovaném světě. Došlo by v rámci nich k rehabilitaci přesně těch jevů, o nichž kdysi mluvil Havel ve své *Moci bezmocných*: odpovědnosti, důvěry, otevřenosti, přátelství, lásky a solidarity. Je třeba si uvědomit, že tyto cíle lze ve velkém realizovat jen zdánlivě a náhražkově. Také boj proti panství žvástu nikdy nekončí, podobně jako pletí políček v éře před herbicidy.

Co by bylo lze doporučit těm, kdo by pro své i obecné lepší příští chtěli něco udělat? Snad následující:

- Nesledovat televizi, komerční rádia, s internetem, dobrým služebníkem, ale zlým pánem, jednat opatrně a co nejméně a nevyužívat jej k zábavě, setkávat se s lidmi přímo.
- Zbavit se přemrštěné závislosti na penězích, zaměstnavatelích, a na posuzování jinými.
- Nemyslet si, že řešení všech problémů spočívá v převodech peněz, k disentu dneška patří také pěstování skromnosti.
- Vědět, že každá změna je primárně změnou vnitřní.
- Pokud možno mít děti, a to spíš více, i za cenu relativního zchudnutí, vzájemně si pomáhat s jejich hlídáním, nemít přehnané nároky na jejich výkony a úroveň péče o ně.
- Nechovat po dnešním zvyku psy jako náhradu partnerů a nepřenášet na ně city, které by měli dostat lidé.
- Nesnažit se uchvátit moc a vliv, působit na jiné spíš příkladem, projevovat v každodennosti nejen odvahu, ale i zdvořilost, jednat spíše mírně, ale nebát se nazývat věci pravými jmény.
- Snažit se o obnovení náboženského cítění v původním slova smyslu, lat. re-ligio znamená znovunavázání, rozumí se vztahu s Kořenem Světa.
- Vytvořit si alternativní sociální síť, která by byla opakem té internetové.
- Samostatně se žít, pokud to trochu jde, i v rámci současných institucí, ale neobětovat jim duši: posty nočních hlídačů ve společnosti stále ještě jsou.
- Bylo by užitečné zakládání malých „disidentních“ firem či zemědělských farem.
- Vzdělávat se, cestovat a rozhlížet se kolem sebe, a to převážně svépomocí – žádná škola či organizace to za nás neudělá.
- Snažit se propojovat lidi z různých konců společnosti a různých generací a pohlaví.
- Učit se spoléhat sám na sebe a na Osud, věřit v seberegulaci světa i lidského organismu, vystříhat se přemrštěného „pojišťování“ všeho dopředu.

- Nečekat za tuto snahu žádnou odměnu, ta přijde v podobě světa, který není úplně odlidštěný a dá se v něm ještě trochu žít.
- Vědět, že ve světě a životě je něco za něco a největší kusy špeku bývají v pastech s nejsilnějším perem.
- Vystříhat se radikalismu ve všech jeho podobách: současná média ženou společnost do záhuby tím, že registrují jen projevy extremistické, ne rozumné.
- Cenit si humoru a umět jej aplikovat na vše včetně sebe – jeho nedostatek je neklamnou známkou myšlenkových scestí: svět je žert, chvílemi špatný, a jeho původce je Velký Humorista.

Máločeho bude v budoucnosti třeba tolik jako veselé mysli. V budoucím disentu obzvlášť.

Audioverze příspěvku:

<https://youtu.be/wrbMPqdbefM>